

NÉGYKEZES PÁRNOVELLA

HA ÁGYAT TERÍTENÉK AZ ALVILÁGBAN

Szedlacsek a hatos villamoson döcögve, a lógó bőrhurokba kapaszkodva káposztaszagot érzett, tekintetével kutatni kezdte, ki a bűnös a penetráns bűzért, és kisvártatva meg is találta a felelőst: egy lódenkabátot viselő kisnyugdijas volt – tényleg nem lehetett magasabb 160 centinél –, aki nejlonszatyorban és ipari mennyiségben vitte haza a Rákóczi téri csarnokból a karácsonyi szajrét. A káposztaszagról a káposzta, a káposztáról Szedlacseknek az apja jutott eszébe, ez azonban nem számított csodának, Szedlacseknek ugyanis majdnem mindenről az apja jutott eszébe. Ez így volt gyerekkora óta. Szedlacseknek igazából nem voltak érzelmei, nem tudott barátságot érezni vagy szerelmet, gyermeki vagy szülői szeretetet. Szóval neki nem voltak érzelmei, csak érzelme, csakis egyetlen érzelme: az apja iránt érzett gyűlölete. Nem tudta már felidézni, hogy ez a gyűlölet mióta perzseli a szívét, talán így született. Az öreg Szedlacsek éppen ilyen hevesen gyűlölte egy szem gyermekét, negyvenöt éve másról se szólt az élete, mint hogy borsot törjön fia orra alá. Nap mint nap. Bár a „bors” és az „orra alá” Szedlacsekék esetében nagyon enyhe megfogalmazás: inkább úgy mondhatnánk, hogy az öreg Szedlacsek mindent megtett, hogy minden egyes nap csilit dugjon a fia seggébe. És az öreg Szedlacseknek semmi nem volt túl drága, ha a fia bosszantásáról volt szó. Mikor rájött arra, hogy a kis Szedlacsek az anyja iránti rajongásba bújik az ő gyűlölete elől, addig keserítette a felesége életét, míg az rövid úton belehalt a zrikálásokba. Pedig az öreg Szedlacsek – addig – szerette a feleségét, házasesetük is kielégítőnek volt mondható. A kis Szedlacsek pedig 15 évesen, harminc éve, anyja korai halála után döbbsent

A novellák címét Kácsor Zsolt találta ki. Ez a két cím volt a kiindulópont. Az egyik írás első felét Cserna-Szabó András írta, és Kácsor Zsolt fejezte be, a másik szöveg viszont éppen fordított sorrendben készült. A szerzők folytatni kívánják közös vállalkozásukat, vagyis további „négykezes párnovellák” megalkotására készülnek.

rá, hogy igazából sohasem szerette az anyját, az anyja csak menekülési útvonal volt, és hogy nincs más választása, át kell adnia magát az apja iránti totális gyűlöletnek, ez a sorsa, és kész.

De térjünk vissza a káposztához. Az öreg Szedlacsek néhány hónap óta haldoklott, ki sem kelt az ágyából. A halál közelsége előhozta tót identitását (nagyapja Aba-Lehotán született), szlovákul jajgatott az ágyában, szlovákul szidta az Istent, a kis Szedlacseket és az anyját, akik mind megbetegítették őt, és szlovákul rimánkodott a fiának, hogy ne hagyja őt szenvedni, ölje meg, fojtsa meg, lője le egy puskával, adjon neki gyorsan ható mérget. Vagy legalább főzzön neki egy kapusztnyicát, ami szárított gombával ízesített káposztaleves – leggyakrabban ezt eszik a tótok karácsonykor. A kis Szedlacsek az utóbbi hetekben (amióta az apja megtörtült) ráébredt, hogy bár csak néhány napot töltött életében Szlovákiában, és otthon sose beszéltek tótul, sőt, nem is volt sose téma, hogy ők szlovákok volnának, semmilyen szlovák identitásuk nem volt – szóval mindezek ellenére az apja beszél, ő pedig ért tótul. A kis Szedlacsek azt gondolta most a hatos villamoson: a párizsi román filozófus, Cioran azt állította, hogy a magyar nyelv annyira ronda, hogy mindenkinek magyarul kellene haldokolnia, de lehet, hogy tévedett, lehet, hogy mindenkinek szlovákul kellene. Mert az apja annyira kellemetlenül tud hozzá szólni szlovákul, hogy az szinte fáj a fülnek, horzsolja a dobhártyát, roncsolja a hallójáratokat. Ilyenkor a kis Szedlacsek mindig azt gondolja: agyon kéne verni az apámat egy lapáttal, és akkor vége lenne ennek az egész borzalomnak, ami lassan fél évszázada uralja az életemet. Aztán mindig meggondolja magát a kis Szedlacsek. Élni kell még apámnak, élni, amíg meg nem találom a legszörnyűbb halált számára. Akkor majd meghalhat. Ha a legborzalmasabb halált tudom nyújtani neki. De addig még élnie kell. És ha addig tótul akar beszélni hozzám, hát beszéljen, elviselem. Oly sok dolgot elviseltem már tőle. Elmarta tőlem a feleségem. Mind a két gyermekemet ellenem fordította. Kirúgatott a munkahelyemről. Akkor most ezt a kis tótozást csak elviselem már! Mi ez az igazi kínokhoz képest?

Sőt, jutott eszébe a kis Szedlacseknek, ha káposztalevest akar a gaz öreg, hát kapjon káposztalevest, bár én alig tudok főzni, de hát egy káposztalevest megcsinálni nem lehet nagy tudomány: káposzta, gomba, víz, leveskocka, szevasz! Azzal a kis Szedlacsek leszállt a villamosról, megvárta az ellenjáratot, felugrott rá, és indult káposztáért a Rákóczi téri vásárcsarnokba. A káposztás üzlet előtt óriási sor állt, szinte végeláthatatlan. Sebaj, gondolta a kis Szedlacsek, és beállt a sor végére, majd nekiállt dolgozni, ha már várakoznia kell, legalább ne menjen kárba a drága ideje. Elővette hátizsákjából

Az emberiség krónikája című óriási könyvet, és egy cetlire számokat írt. Már majdnem fél éve, mióta az apja haldoklott, azon dolgozott, hogyan tudná kiszámolni Nergál következő érkezését. Ugyanis a *History Channel*en látott egy műsort a sumérokról, ahol szó volt Nergálról is, az Alvilág gonosz uráról, aki eredetileg Napisten volt, de letaszították az Alvilágba, ám Nergál kétszáz évente visszatér, bosszúból feljön a Földre, elvisz száz embert, akiket száz évig kínoz odalent, hogy utána szörnyű halállal haljanak. Igen, gondolta akkor a kis Szedlacsek, ez éppen apámnak való sors lehetne. Azóta azt számolta, mikor érkezik újra Nergál lentről. Soha nem volt mázlim az életben, soha és semmiben, de most talán igen, és ha jók a számításaim, Nergál húsvét előtt újra megérkezik. Csak még addig kell életben tartanom az öregem...

Mire a káposztásüzletben órá került a sor, a cetlije megtelt számokkal, és mind közül a legalsót meghökkenve nézte: hét. Hét! Tehát dehogyis kell neki húsvétig várnia az Alvilág sötét sumérjára! A számításai eredményeként kijött hetes szám ugyanis azt jelentette, hogy legközelebb éppen egy hét múlva érkezik Nergál az Alvilágból, egészen pontosan december 23-án, hétfőn. A kis Szedlacseket őszintén szólva megzavarta ez a dátum, mert sokkal szebbnek és a helyzethez jóval illőbbnek tartotta volna, ha az alvilági szörnyeteg december 24-én, szenteste ragadja magával az apját a tizedik emeleti panellakásából. Ennek meglenne a maga bájos konnotációja. Úgyhogy még egyszer ellenőrizte a számításait, de megint a hetes jött ki, ezen nem volt mit agyalni többé. Hiába, a suméroknak semmi érzékük nem volt a keresztény ünnepek szépségéhez, gondolta a kis Szedlacsek. Hét, mondta ki jó hangosan, és elégedetten bólintott, már csak hét napig tart az én végtelennek hitt szenvedéstörténetem. Mire a káposztáspult mögül felkurjantott az eladó: hét kiló savanyú káposzta! Ez igen, kedves uram, bizonyára nagy családnak tetszik majd főzni. A kis Szedlacsek őszintén bevallotta, hogy nem, nem, ő csak az apjának akar kedveskedni, valamint egy sumér szörnyetegnek, aki már teríti az apjának az ágyat az Alvilágban, és aki nem káposztát szokott enni, hanem embert. Tudja, Nergálnak hívják, korábban Napisten volt, magyarázta a kis Szedlacsek az eladónak, de miután ez a Nergál összebárhézott a mezopotámiai bennszülöttekkel, azok lerúgták az égből a pokolba, nem csoda, hogy megsértődött, és bosszúból kétszáz évente embert eszik, legközelebb pont az apámat. E kiselőadás után az eladó jobbnak látta, ha némaságba burkolózik, volt már dolga bolondokkal, nagyon nem akarta, hogy a halálpontosan kimért hét kiló savanyú káposzta pár perc múlva az arcában landoljon. Mára úgyis megkapta már a magáét, amikor

egy lódenkabátot viselő kisnyugdijas – tényleg nem lehetett magasabb 160 centinél – azt üvöltötte a képébe, hogy ha még egyszer fel meri vizezni a savanyú káposzta levét, akkor a pofájába önti az egészset. A kis Szedlacsek mámoros arccal ragadta meg a káposztás szatyor fülét, és kezében a súlyos teherrel szaladt gombát venni a levesbe. Még szerencse, hogy a gombapult előtt nem állt senki, hát persze, gondolta, gombát csak kényszerből eszik a magyar, olyankor is rántva. Bezzeg a tótok, azoknak van ízlésük, ők önként, a szívükben szláv büszkeséggel eszik a gombát. De persze kérdés, hogy példának okáért gyilkos galócát a tótság vajon fogyaszt-e káposztával. Vagy az ezeréves magyar együttélés hatására már eltanulták a magyaroktól, hogy mindent, ami ehető és nem mozog, ki kell rántani? A kis Szedlacsek megkérdezte hát a gombásembert, hol találja a piaci gombaszakértőt, tudniillik ő abban reménykedik, magyarázta, hogy a gombaszakértő által kidobált mérges gombából hazavihet egy marékra valót. Minek az magának, kérdezte a gombásember unottan, mire a kis Szedlacsek azt válaszolta, hogy az Alvilág éhes urának, Nergálnak készít ünnepi vacsorát, magyarán levesbe kell a galóca. Értem, bólintott a gombásember változatlanul unott képpel, ez esetben inkább a mentők számát adom meg, te barom. A kis Szedlacsek nem kapott levegőt. Hogy beszél vele ez az ember? Milyen hangot merészel megütni? Egyáltalán, miféle mélységekbe süllyedt ez a világ, ahol a gombászok ilyen udvariatlanok, az apák pedig a fiúk életére törnek, és viszont? Nem sok ideje maradt a töprengésre, mert a gombásember ráförmedt, tánguljon, különben rendőrt hív. A kis Szedlacsek erre olyat tett, amit életében még soha azelőtt: vett egy doboz konzervgombát. Utálkozva, oda se nézve, szégyentől vörös arccal, de azért megvette. Holott az édesanyja annak idején a halálos ágyán eskette meg őt, hogy konzerveket nem eszik, mert mind mérreg az, mondta Szedlacsekné, a világ urai ugyanis konzervekbe csempészett, lassan ölő méreggel gyilkolják a világ lakosságát. Úgyhogy a kis Szedlacsek tizenöt éves kora óta konzervet nem evett.

De most ennek is eljött az ideje. Hiszen a teljesen megtótult apjának kapusztnycát főzött, és szárított gomba helyett konzervgombát dobott a káposztás lébe – de közben legalább bocsánatot kért a néhai Szedlacseknétől, aki most bizonyosan rosszállón csóválja fejét az égben. Amúgy nem is lett olyan rossz az a kapusztnyica. Pedig a kis Szedlacsek tényleg leveskockával főzte. Sőt, disznósír helyett használt olajat csurgatott bele, hagymából meg a rohadtak közül válogatott, ráadásul direkt nem tett bele sem fokhagymát, sem kolbászt. Ám amikor megkóstolta, boldogan hümmögött: nahát, nem is rossz. Úgyhogy a kész leveshez hozzáadott egy doboz megpenészedett

paradicsompürét, három evőkanál régen lejárt tejfölt, fél csomag zsizsikes lisztet és öt-hat levél felismerhetetlenné fonnyadt kelkáposztát. Felforralta a kapusztnyicát megint, megkóstolta, és elhült: ez még jobb lett, mint volt. Lehet, hogy a világ elaljasult, állapította meg, de vannak dolgok földön és égen, amiket szándékosan sem lehet elrontani.

A kis Szedlacsek először Nergál évezredes profizmusára akarta bízni apja eltávolítását. A sötét úr megjön, megragadja idősb Szedlacsek grabancát, és huss, egy léleknyomorító apával máris könnyebb a földfelszín. De rájött aztán, hogy édesebb lesz a bosszú, ha ő maga is Nergál kezére játszik. Előszedett hát egy nagy halom altatót (a pszichiátrián írták fel neki havonta), és kéjes örömmel beleszórta mindet a levesbe. Volt abban két-három féle pirula is, sőt, a kis Szedlacsek ízesítés gyanánt három evőkanál Yarocent is elkevert a lében, mert az meglehetősen édes gyógyszer. Maradéktalan lesz így a leszármazotti bosszú: egyszerre kegyetlen és édes. Azt fogják hinni, hogy az apja öngyilkos lett, s nagyobbat nem is tévedhetnének!

Biztos, ami biztos, egy hétig rohasztotta a levest a meleg szobában, majd boldogtalan képpel baktatott az apjához december 23-án délelőtt, mert nyomasztotta, hogy ilyen jót főzött annak a rohadék nemzőjének utolsó eledelül. Azzal vigasztalta magát, hogy sebaj, a mai nappal úgylégsége vége a dalnak. Jön a sötét sumér, és magával viszi az apját, háháhá, az Alvilágban az idősebb Szedlacsek majd megfizet mindenért. Megfizet a korán elhalt anyámért, a mellőlem elmart feleségemért, az ellenem fordított gyerekekért, a kirúgásomért. Nergál jön, apám megy, ez az Alvilág rendje.

Egészen megjött a kedve az élethez, amit az sem tudott elvenni, hogy a tízemeletes panelben, amelynek legfelső emeletén az apja lakott – nem is lakott, hanem uralkodott, dőlyfölt, ártott, tört és zúzott, az ő seggébe csilit dugott –, szóval abban a panelben elromlott a lift. Mehetett fel Szedlacsek a tizedikre gyalog, kezében a háromszintes ételhordóval, melynek mindhárom fakkja a gyilkos főzetet rejtette. A szörnyetegre gondolt közben, az is milyen dühös lesz. Nem elég, hogy jönnie kell fel az Alvilágból bosszúra szomjasan, de még lépcsőt is kell másznia, viszont ettől csak még jobban felhergeli magát, és rögtön ráugrik majd az öreg Szedlacsekre, és viszi – a tizedikről le a lépcsőn a földszintre, aztán onnan is tovább – az Alvilágba.

Alig lépett be a lakásba, már fel is harsant az apja, konyecsnye, te hülye idióta! Uzs szitu, csotitak delho trvalo, kérdezte, és a kis Szedlacsek meg sem lepődött rajta, hogy megértett minden tót szót, azért késtem, mert elromlott a lift, válaszolta lihegve és kimerülten. Bűdös volt a lakásban, hűgyszag, szarszag, izzadságszag terjengett, amibe hamarosan valami másnak az illata

vegyült. Kapusztnyica, rikkantotta az öreg Szedlacsek, az élet leveze, ettől majd lábra állok. Az hiányzik még nekem, dörmögte a fia, és körülnézett, jön-e már az Alvilág ura. De nem jött. Neki viszont annyira vert a szíve a lépcsómászástól, hogy le kellett ülnie az ágy mellé. Teríts már, fürmedt rá az öreg, éhes vagyok. Teríték, teríték, gondolta a kis Szedlacsek, rögvest teríték én neked ágyat az Alvilágba, de olyat ám, hogy attól koldulsz, te nyomorult! Mindjárt, motyogta aztán, s a homlokát törölgette, a fene egye meg, de sok ez a tíz emelet. Még szerencse, hogy a Nergálnak meg se kottyán. Csak jönne már. Aztán elsötétült előtte a világ.

Amikor kinyitotta a szemét, megpillantotta az Alvilág urát. Hát megjött. Ott feküdt az ágyban, röhögött, és éppen az a pizsama volt rajta, mint előbb az apján. Nahát, ezek szerint az Alvilágban is hordanak pizsamát. Hol van az én szárított gombás tót káposztalevesem, hörögte a sumér szörnyeteg, és éppen olyan volt a hangja, mint az előbb az apjának. Mindjárt belefojtalak, te állat, válaszolta a kis Szedlacsek bátran, aztán megint elsötétült előtte minden, mert az egykori Napisten megragadta a nyakát, és fojtogatni kezdte. Azt hiszed, nem tudok róla, hogy meg akartál ölni, ordította Nergál, és még erősebben szorította a nyakát. Na tessék, ilyen az én formám, gondolta a kis Szedlacsek, engem még a magatehetetlen apám is képes megfojtani. Elkúrtam az egész életemet, és végül még a kapusztnyicát is sikerült elrontanom. Az utolsó gondolata ugyanis egy jókora füstölt csülök volt. Azt azért csak bele kellett volna abba a kapusztnyicába tenni. Azt mondják, úgy az igazi.

ELHATÁROZÁSI MAGASSÁG

Doktor Moll éjjel 11 órára ért a magyar–ukrán határra, amelynek magyar oldalán már tömegesen váraoztak azok a háborús menekültek, akiket Vlagyimir Vlagyimirovics Putyin, minden oroszok legújabb kori cárja volt szíves kibombáztatni az otthonaikból. Szinte mindannyian nők voltak, rajtuk kívül sok volt a gyerek és viszonylag kevés az idős ember. S milyen meglepően nyugodtnak tűntek! Doktor Mollnak az odafelé vezető úton, az M3 autópályán volt ideje gondolkodni, s úgy képzelte, hogy pokoli káoszba érkezik majd, örvénylő áradat fogadja, hangzavar, tolongás, gyereksírás.

De szinte csönd volt. Az emberek némák voltak, mint körülöttük a megdermedt jegenyefák a február végi fagyban. Amikor doktor Moll kiszállt az autójából, nagyot reccsent alatta egy jéggé fagyott pocsolya. Nem fúj a szél,

mégis csípett a hideg, a menekültek télikabátba burkolóztak, és türelmesen vártak a sorukra, pedig nem tudták, hogy mi következik sorra.

A határon rendőrök, mentők és segélyszervezetek gyülekeztek, köztük az a zsidó felekezet, amelyet most éppen doktor Moll képviselt, akinek az volt a dolga, hogy az ukrán menekültek közül lehetőleg minél többekhez eljusson a hír, miszerint a magyar zsidóság az ukrán zsidóság segítségére sietett.

Könnyen megtalálta a felekezetük információs pultját, nehéz is lett volna eltévesztenie, hiszen egy reflektor fényében óriási Dávid-pajzs szikrázott egy információs bázisnak kialakított asztal fölött. A műanyag fóliával hevenyészve lefedett asztal mellett molinó feszült, amelyen angol, ukrán és héber felirat tájékoztatta a menekült zsidókat arról, hogy itt hittestvérekre lelnek. Ezt látva Doktor Moll mérgesen trappolt oda a molinó alatt fagyoskodó önkéntesekhez, és nyersen rájuk rivallt:

– Magyarul miért nem írtátok ki, hogy itt vagyunk?

A két huszonéves fiatal eltátotta a száját: sok mindenre számítottak, de erre a kérdésre nem. A tátogást látva doktor Moll felcsattant:

– Eléggé sok ukrán zsidóval találkoztam már Kárpátalján, de mindegyikről kiderült, hogy tősgyökeres magyar!

A fiatalok csodálkoztak.

– Honnan jöttetek? – kérdezte doktor Moll, mire azok mintegy mentegőzéseképpen azt felelték:

– A tizenkettedik kerületből.

– Ja, akkor mindent értek – dörögte a felekezeti vezető, majd a molinótól nem messze álldogáló, úgy harminc fős csoportra mutatott:

– Ők azok? – kérdezte az önkéntesektől, akiket láthatóan boldoggá tett, hogy erre a kérdésre már kapásból tudnak válaszolni.

– Igen! Azt mondták, hogy főleg Beregszászból és Ungvárról jöttek.

– És ezt milyen nyelven mondták? – reccsent rájuk doktor Moll, mire azok leforrázva néztek egymásra:

– Hát izé... Hát igen... Magyarul...

Doktor Moll elnevette magát, és legyintett, majd odament a kárpátaljai zsidókhoz, bemutatkozott, elmondta nekik, hogy két különbusz indult értük Budapestről, nemsokára ideérnek.

– Hamarosan megjön a forró tea és az élelmiszer is, ne aggódjanak, minden kóser!

És amikor a kóser szót kimondta – pont a kóser szót, ó, Örökkévaló, legyen áldott a neve! –, megakadt a tekintete egy nőn, aki egy fejjel kimagaslott a tömegeből.

Doktor Moll később azt mesélte, hogy azt a varázslatos pillanatot soha életében nem fogja elfelejteni, holott abban a pillanatban, magyarázta, lényegében mindent elfelejtett, nemcsak azt, hogy miért van itt, de azt is, hogy hol van, és kicsoda egyáltalán. Csak a nőt látta, semmi mást. Eltűnt a látómezejéből a tömeg, a hideget meleg fuvallat váltotta fel, a sötétséget pedig nappali világosság ragyogta be, ami ebből a nóből áradt.

– Uramisten! – nyögte doktor Moll.

A nőnek hatalmas kék szeme volt, és a homlokára húzott bojtos sapka alól hosszú, szőke és hullámos hajzuhatag omlott le majdnem a fenekéig. És a nő éppen őt nézte! Őt nézte riadt, tanácstalan tekintettel, őt, a megmentőt. És elveszettségében is mily gyönyörű volt! Nem e világi jelenség! Doktor Mollnak el is állt a szava. Azt akarta még elmondani a menekülteknek, hogy a családok maradjanak együtt, és töltsék ki azt az adatlapot, amit a kollégái hamarosan szétosztanak, de meg sem tudott szólalni. Mintha áramütés érte volna. Közelebb lépett az angyalhoz, és meglátta azt is, hogy ennek az elképzelhetetlenül gyönyörű szépségnek vörösre van rúzsozva a szája. Vörösre, értitek, éjjel, az ukrán határon, a mínusz nem t’om hány fokban olyan vörös volt a szája, hogy azt hittem, beleharapok, mesélte később doktor Moll.

Hitetlenkedve nézett körbe, mert nem értette, hogyan keveredett ez a nő a kárpátaljai zsidók közé. Olyan nincs, hogy ez a nő zsidó. De ha mégis az... Ebbe belegondolni sem mert. Odalépett hozzá, megkérdezte a nevét, meg azt, hogy honnét jött és kivel, mire a nő angolul válaszolt:

– Ukrán vagyok, nem tudok magyarul.

Doktor Moll megismételte a kérdését angolul, és megtudta, hogy a nőt Julijának hívják – éppen Julijának, ó! –, és Ivano-Frankivszkából érkezett, de egyedül, a szülei ugyanis egyelőre nem merik otthagyni a házukat. Egyedül, egyedül, egyedül, visszhangzott doktor Moll lelkében a szó, és az eddigi élete mind a harminchat évét odaadta volna, ha ez a nő... Értitek, egyetlen pillanat alatt belezúgtam, mint egy kölyök, mesélte később, nem történt még ilyesmi velem, azt hittem, ilyen csak a filmekben van, és mégis... Úgy bámulta a nőt, hogy káprázott a szeme.

– Maga zsidó? – kérdezte tőle rekedten, mire a nő fura grimaszt vágott, és csak néhány másodperccel később bökte ki bizonytalanul, hogy igen. Doktor Moll ebből a pillanatnyi zavarból megértette, hogy dehogyis, ez a

csodanő nem zsidó, csak helyezkedik, de nem baj, gondolta doktor Moll, esze legalább van. Én azonban nem voltam észnél, mesélte később, teljesen elment az eszem, el voltam rá szánva, hogy mindenemet neki adom, legyen minden az övé. Ukrajnai Julijáé, ahogy utólag elnevezte. Ukrajnai Julija! Ki vagy te? Az isteni teremtés eleven bizonyítéka vagy te, mert ilyen tökéletességet, mint amilyen te vagy, csak az Örökkévaló képes megteremteni, hiszen minden tökéletlen, amit az ember létrehoz, egyedül Ukrajnai Julija tökéletes, mert ő a teremtő Isten alkotása. És már látta is maga előtt, hogy ezt a nőt nem hagyja a zsidó különbuszra felszállni, hanem a saját kocsijával viszi haza Pestre, és nem hagyja azt sem, hogy családoznál helyezték el, hanem felviszi magához, felmennek a lifttel a legmagasabb emeletre, az emberi létezés legfelső szintjére, abba az elképzelhetetlen magasságba, ahonnan...

Nem, ezúttal nem leszek rámenős, határozta el Doktor Moll. Mindig itt rontom el, hogy mint egy kiéhezett kóbor eb, úgy tapadok rá a nőkre, nyalom a lábukat, pacsit akarok adni, folyton a sarkukban lihegek, egyszerűen nem lehet lerázni. Ettől aztán megijednek, teljes joggal. A nők nem ezt szeretik. A nők arra izgulnak, ha a férfi közönyösen elnéz a fejük felett, blazírt képpel füstöt fúj az arcukba, és azt kérdezi tőlük: „Tulajdonképpen kicsoda is kegyed?” Ez a Bogart-technika. Igen, jelentette ki magában Doktor Moll, bármily nehezemre is esik, ezúttal Bogart leszek, úgy csinállok, mintha ez a Julija egyáltalán nem érdekelne. Doktor Moll ugyan nem tudott közönyösen elnézni Julija feje fölött, ugyanis több mint egy fejjel volt alacsonyabb a nőnél, füstöt sem tudott blazírt képpel az arcába fújni, mert nem dohányzott, de ezután úgy viselkedett, mintha Julija ott sem volna. Megjött a két különbusz, először az anyák és gyermekeik szálltak fel, aztán az idősebb nők. A hely kevésnek bizonyult, és a magas, szőke, fiatal, magányos nő két öregemberrel ott téblábolt a második busz ajtaja előtt – ők hárman már nem fértek fel.

Ekkor érkezett az én időm, mesélte később Doktor Moll. Odalépek Julijához, és azt kérdeztem: – Tulajdonképpen kicsoda is kegyed? Azt hiszem, már találkoztunk.

Mindezt bogarti blazírtsággal mondtam. Szegény nő megalázottan nézett, és azt válaszolta angolul: – Nem emlékszik rám? Az imént már bemutatkoztam önnek, Julija vagyok, zsidó, Ivano-Frankivszkából érkeztem, a szüleim...

– Persze, persze – vágott szavába Doktor Moll fölényesen, majd száraz, közömbös hangon, akár egy hadnagy a kiskatonának, kijelentette: – Maga velem jön, nem fér már fel a buszra, így alakult.

Csakhogy a két öregember is ott állt, Doktor Moll nem tehetette meg, hogy őket nem viszi el. Így aztán négyesben indultak Budapest felé, az anyósülésen Julija, hátul a két kis fekete manó, akik annyira voltak szemiták, mintha nem is Beregszászról, hanem egyenesen a Tórából érkeztek volna. Doktor Moll évek óta nem beszélt németül, de azért nagyjából értette, mit pusmognak a hátsó ülésen. Arról beszéltek, milyen szép pár is lenne ez az alacsony, szőrös, zsidó férfi meg ez a magas, szőke, orosz nő.

Orosz? Szóval Julija orosz? Hazudik, mint a vízfolyás, ez már biztos, gondolta Doktor Moll, és vezetés közben hibát hibára halmozott, kétszer is majdnem balesetet szenvedtek, mert egyszerűen képtelen volt az útra koncentrálni. Julija ugyanis levette a kabátját, és egy szűk, zöld garbó feszült felsőttestén. Mintha egy félbevágott sárgadinnyét hordana a pulóvere alatt, állapította meg Doktor Moll, és szeme sarkából a két domborulatot figyelte. Valami szépet akart mondani Julijának, valami olyasmit, hogy maga gyönyörű, maga fenségesen szép, maga csodálatos, de tartotta magát a Bogart-technikához.

Sem én nem szóltam Julijához, se ő nem szólt hozzám. Némán hajtottam Budapest felé – mesélte a kártyaparti közben Doktor Moll (minden csütörtök este verjük a blattot a budai Jaromírban). A csendet a két öreg törte meg, németül faggattak, honnan a nevem, a Moll. Ne mondjam meg, kitalálják.

– Szerintem ön szefárd, és a neve az arab „molla” szóból ered, aminek jelentése „úr” vagy „gazda”, és a vallástudományokban jártas embert nevezik így – szólt az egyik.

– A vallásfilozófia doktora vagyok, de nem innen a nevem – válaszoltam.

– Akkor – így a másik – maga Moll belga városból származik, és a felmenői posztó- vagy vajkereskedők voltak.

– Hideg!

– Csak azt ne mondja – szólt megint az első –, hogy a zenei „moll”-ról kapta a nevét a családja! A mollról, mely a latin „mollis”-ből jön, és a zenében a kemény, férfias dúrral szembehelyezett hangfaj, melynek lágy, kissé sötétebb, „nőies” a jellege.

– Ennyire szőrös férfi nem lehet „nőies” – nevetett a másik.

– Hagyják abba a találgatást, uraim – mondtam. – A családom Mollwitz faluból származik, Boroszló mellől. Lengyelül Matujowicének hívják.

A két öreg szinte egyszerre kérdezte:

– Ahol Nagy Frigyes porosz király 1741. április 10-én tönkrevverte az osztrák hadakat?

– Aha – motyogtam bizonytalanul, mert őszintén szólva, fogalmam sem volt.

Már Budapest utcáin jártunk, mikor az egyik öreg hozzátette, ha egyszer alkalmam nyílik rá, látogassak el Mollwitzba, ahol Frigyes győzelmének emlékére gránitobeliszket emeltek. Kitettem őket az izraelita szeretetotthon épülete előtt.

– Maga marad – fordultam Julija felé.

Julija engedelmesen a helyén maradt, a két fekete manó két fekete bőrrönddel eltűnt a kapuban. Doktor Moll belelépett a gázba, és csakhamar az újlipótvárosi ház előtt parkolt.

– Én itt lakom – mondta a nőnek.

A nő szinte semmit nem látott az utcából, sötét éjszaka volt.

– Szép környezet, jó lehet itt élni – válaszolta.

Majdnem az szaladt ki a doktor száján: „Örülök, hogy tetszik. Nem hátrány, ha tetszik, mert ezentúl te is itt fogsz élni. Velem, Julija!” De aztán sikerült nem mondania semmit. Kiszálltak. Lifttel felmentek a negyedikre. Az ajtóban Moll előreengedte Juliját.

– Itt fog aludni – mondta kimért, hideg hangon.

Julija csodálkozva nézett szét a gyerekoszobában, a falon Barbie-poszterek, a szőnyegen legó, a polcon Harry Potter-könyvek, de aztán letette a csomagját az ágyra. Doktor Moll először el akarta mondani Julijának, hogy egy éve hagyta el a felesége, már el vannak válva, és minden második hétvégét nála tölti a kislánya. De aztán eszébe jutott, a nők nem szeretik a lágy, moll férfiakat, akik folyton magyarázkodnak, a határozottságot szeretik, és azt, ha kész helyzet elé állítják őket.

– Ott találja a fürdőszobát, tiszta törülközőt, tusfürdőt, sampont, minden egyebet, használjon nyugodtan bármit, a szekrényben van tiszta ágynemű is, egy óra múlva vacsora a konyhában – mondta Doktor Moll szinte Frigyes császár modorában.

Míg Julija zuhanyzott, a férfit kétségek gyötörték. Hogy tudok majd együtt élni egy nem zsidó nővel? Hogyan beszélgetek majd vele Mózesről, Philip Rothról vagy Heller Ágnesről? Kétségeit elhessegette gyorsan a vágya.

Óra múlva Julija megjelent a konyhában testhez tapadó, virágmintás ruhában, feltűzött hajjal, rúzsos szájjal, parfümillat közepette. Ha azt mondom, pompázatos volt, még nem mondtam semmit. Éreztem, miközben a sóletet vettem ki a mikróból, hogy feszül a duzzadt farkam a nadrágomban. Blázirt bogartizmusom gyorsan elszivárgott, a hajnali vacsora alatt végig bókoltam, hízelegtem, udvaroltam neki. Eszembe jutott, már kamaszkoromban elha-

tároztam, hogy nekem csakis valami langaléta nő lehet az életem szerelme, ám ennek ellenére mindig velem egymagas vagy még nálam is kisebb barát-nőim voltak. A volt feleségem például nálam három centivel kisebb, pedig én is csak 165 magas (vagy inkább alacsony) vagyok. Ez a Julija lehet vagy 195! Szóval én elhatároztam ezt a magasságot már nagyjából 20 éve, és most itt állt előttem az elképzelt, a megálmodott nő!

Vacsora után egymás mellett ültünk a nappaliban a kanapén, kóser bort ittunk, künn már jött fel a Nap. Nem is tudom, miről beszélünk, mert minden porcikámat átjárta a kába vágy. Lemezeket hallgattunk. Chopin *B-moll Scherzójának* pikáns ritmusai alatt benyúltam a ruhája alá, megfogtam a mellét. Ezután hosszasan csókolóztunk. Majd egyszer csak eltűnt. Pár perc múlva anyaszült meztelenül tért vissza a fürdőszobából. Meztelensége egy jó és egy rossz hírral szolgált. Zsidó volt, ez a jó hír. De ezt abból lehetett tudni, hogy a hímvesszeje körül volt metélve, éppen, mint az enyém.

Doktor Moll úgy mesélte nekünk, a kártyapartnerének, hogy ekkor meg ő szaladt ki a mosdóba. Ijedtében. De a vécékagylón gubbasztva riadalmát hamar felváltotta a remény, mert gyorsan rájött: az igazi, tökéletes Szépségnek nincs faja, vallása vagy neme, neki Julija akkor is kell, ha farka van, ő élete szerelme, és kész. Ő ezt a szerelmet már gyerekkorában elhatározta. Mindegy, hogy orosz vagy ukrán, zsidó vagy goj, fiú vagy lány. Kirohant a nappaliba és azt ordította:

– Szeretlek, Julija, örökkön örökké! Légy az enyém!

De Julija már nem volt ott. Távozott. Felszívódott. Doktor Moll elke-seredett, a következő napokban tengermély depresszióba és súlyos alkoholi-zmusba süllyedt. Egy hét múlva megkereste a két kis zsidó öreget a hátsó ülésről, hogy mit tudnak Julijáról.

– Milyen Julija? – kérdezték csodálkozva.

– A magas, szőke, orosz nő, aki mellettem, az anyósülésem ült.

A két bácsika egybehangzó véleménye szerint nem ült ott senki. Moll a haját tépte idegességében. Az izraelita szeretetotthon lakói ijedten figyelték, ahogy a doktor hisztériás rohamot kap.

– Fiam – mondta szelíden az egyik vénység, s kezét Doktor Moll vállára helyezte –, maga nagyon fáradt. Szívjon egy kis friss levegőt, utazzon el.

Mire a másik:

– Például megnézhetné ősei földjét, Mollwitzot, és ott a Frigyes gránit-obeliszkjét. Ha ugyan áll még...